

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите – София

РЕШЕНИЕ № СО – 188 – ПР/2014 г.

за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда

На основание чл. 93, ал. 1, т. 1, ал. 3 и 5 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (Наредбата за ОВОС), чл. 31, ал. 4 и 8 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 40, ал. 5 във връзка с чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС) и представена писмена документация от възложителя по Приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за ОВОС и по Приложение № 1 и 2 (част Б) към чл. 10, ал. 1 и 2 от Наредбата за ОС, както и получени становища от Регионална здравна инспекция – Софийска област и Басейнова дирекция за управление на водите в Дунавски район (БДУВДР) с център Плевен

РЕШИХ

да се извърши оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционно предложение за „Изграждане на МВЕЦ „Калугерово“ на р. Малък Искър, в землището на с. Калугерово, община Правец, което има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони

възложител: „Водотех – 12“ ЕООД. ЕИК: 20218463, представлявано от Валери Михайлов – управител, седалище и адрес на управление: гр. Правец, ул. „Трети март“ № 51Б

Кратко описание на инвестиционното предложение: Инвестиционното предложение предвижда изграждане на нисконапорна водноелектрическа централа, работеща на течащи води, разположена на р. Малък Искър, в участъка между кота дъно река 254.00 м при водохващането и кота 251.00 м на преливника на изтичалото след сградата на водноелектрическата централа. Схемата на ВЕЦ „Калугерово“ включва следните съоръжения:

1. Преградно съоръжение (бент) с максимална височина 5,50 м, състоящ се от масивна стоманобетонова част и подвижна част, снабдена със стоманени затвори, водовземна част и екологичен отвор с рибен проход. Точното местоположение на бента е определено от географски координати както следва: $B=42^{\circ}59'51.10''$, $L=23^{\circ}56'05.33''$ (координатна система WGS84). Водовземното съоръжение е оразмерено за застроено водно количество $8,00 \text{ м}^3/\text{сек}$.
2. Утаечна камера с дължина 30 м и подводящ входен канал с дължина 100 м, започващи от бента на р. Малък Искър и завършващи при сградата на централата. Ширината на камерата ще бъде 9 м, а каналът ще бъде с размери 3,10x2,50 м.
3. Сграда на ВЕЦ, която ще бъде разположена в дясно спрямо течението на реката (географски координати: $B=42^{\circ}59'48.64''$, $L=23^{\circ}55'58.96''$). Сградата ще бъде от

стоманобетон, като в нея ще бъдат инсталирани два броя шахтови турбини (тип Францис).

ВЕЦ „Калугерово“ ще бъде присъединена към съществуващ електропровод ВЛ 20 кВ, като ще се изгради допълнителна линия между сградата и електропровода с дължина около 200 м, като 160 м от нея ще бъдат положени подземно, а останалата част ще преминава въздушно. Транспортният достъп ще се осъществява от съществуващ път, преминаващ в близост до съоръженията на ВЕЦ „Калугерово“.

Инвестиционното предложение попада в обхвата на Приложение № 2, т. 3, букви „б“ и „з“ към ЗООС и съгласно чл. 93, ал. 1, т. 1 от същия закон подлежи на преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС. На основание чл. 93, ал. 3 от ЗООС, компетентен орган за вземане на решение е Директорът на РИОСВ – София.

На основание чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредбата за ОВОС е изискано становище от БДУВДР (изх. № 1841/20.03.2014 г.), съгласно което инвестиционното предложение попада в следните повърхностни и подземни водни тела:

- Повърхностно водно тяло, което не е силно модифицирано, категория река от поречие Искър с име Малък Искър ISRWB22 и код BG1IS200R022. Екологичното състояние на водното тяло е много лошо, а химичното състояние е добро. Специфичната екологична цел за повърхностното водно тяло е „Предотвратяване влошаването на екологичното състояние и постигане на добро до 2027 г. Запазване и подобряване на доброто химично състояние“;
- Подземно водно тяло с име „Карстови води в Централния Балкан“ и код BG1G0000TJK045. Химичното състояние на подземното водно тяло е лошо, а количественото състояние е добро. Специфичната екологична цел е „Постигане на доброто състояние на подземните води“.

Заклучението на БДУВДР с център Плевен е, че изграждането на МВЕЦ „Калугерово“ е допустимо от гледна точка на постигане на целите на околната среда и мерките за постигане на добро състояние на водите и зоните за тяхната защита, заложили в Плана за управление на речните басейни 2010 – 2015 г. на Дунавски район, при условие, че не се допускат нови негативни промени в хидрологичния режим на река Малък Искър и не се нарушава благоприятния природозащитен статус на природните местообитания и видове, предмет на защита в защитена зона „Бебреш“.

На основание чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредбата за ОВОС, с писмо с изх. № 26-00-1134/26.02.2014 г., от Регионална здравна инспекция – Софийска област е изискано становище относно степента на значимост на въздействието и риска за човешкото здраве при реализацията на инвестиционното предложение. В отговор (изх. № 13-81-17/24.03.2014 г.) Директорът на РЗИ – Софийска област изразява мнение, че не се очаква неблагоприятен ефект и възникване на здравен риск за населението при реализиране на предложението за изграждане на МВЕЦ „Калугерово“.

Територията, на която е предвидено да бъде реализирано инвестиционното предложение попада в защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Бебреш“ с идентификационен код BG0000374, приета с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерски съвет (ДВ, бр. 21/2007 г.).

Съгласно разпоредбите на чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредба за ОС, инвестиционното предложение подлежи на оценка за съвместимостта му (ОС) с предмета и целите на опазване на описаната по-горе защитена зона, като съгласно чл. 31, ал. 4 от ЗБР и чл. 38 от същата наредба, процедурата по ОС се извършва чрез процедурата по ОВОС.

Наличната информация дава основание да бъде направена преценката, че инвестиционното предложение **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, представляващи предмет и цел на опазване в защитена зона BG0000374 „Бебреш“, и във връзка с чл. 40, ал. 5 от Наредба за ОС, с настоящото решение се преценява, да се извърши оценка на въздействието върху

околната среда по реда на Наредба за ОВОС, в обхвата, на която да бъде включена оценка на степента на въздействие върху защитена зона BG0000374 „Бебреш“.

МОТИВИ:

I. Характеристики на предлаганото строителство, дейности и технологии: обем, производителност, мащабност, взаимовръзка и кумулиране с други предложения, ползване на природни ресурси, генерирани отпадъци, замърсяване и дискомфорт на околната среда, както и риск от инциденти:

1. Инвестиционното предложение предвижда изграждане на нисконапорна водоелектрическа централа на река Малък Искър, като съоръженията на централата ще засегнат участък от около 200 м. Необходимо е да се направи оценка на въздействието на съоръженията върху речното течение и прилежащите терени в разглеждания участък в тяхната цялост, в т.ч. да се изясни въздействието върху условията за растеж на естествените крайречни гори и засягането им вследствие изграждането на тръбопровода и свързването с електропреносната мрежа.
2. Съгласно становище на БДУВДР с изх. № 1841/20.03.2014 г. инвестиционното предложение ще окаже значително въздействие върху водите и водните екосистеми, ако при реализацията му се повлияе негативно върху хидрологичния режим на водното тяло BG1IS200R022 и благоприятния природозащитен статус на природни местообитания и видове, предмет на ползване в защитена зона BG0000374 „Бебреш“. Предвид това е необходимо е да се изясни влиянието на преградното съоръжение и включването на водите в подводящ входен канал върху хидрологичните характеристики на река Малък Искър.
3. Съгласно информацията за съществуващи или разрешени въздействия върху водното тяло в района, има издадени два броя разрешителни за водовземане от повърхностни води за производство на електроенергия, като разрешените водоелектрически централи са разположени на 2500 м и 4500 м източно от МВЕЦ „Калугерово“, което налага да бъде отчетено кумулативното въздействие върху компонентите на околната среда и да включва:
 - прогноза и оценка на очакваните изменения на естественото състояние и режима на р. Малък Искър в района, в който е предвиден да бъде изградена МВЕЦ;
 - количество, влияние и транспортиране на наносите по дължина на речното течение.
4. Необходимо е да се направи оценка на преките и косвени въздействия при използването на съществуващите земеделски пътищата в района, необходимостта от разширяването им, както и използването на тежкотоварни и извънгабаритни превозни средства при изграждането на централата.

II. Местоположение, в това число чувствителност на средата, съществуващото ползване на земята, относителното наличие на подходящи територии, качеството и регенеративната способност на природните ресурси в района:

1. Територията, на която е предвидено да бъде реализирано инвестиционното предложение попада в защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000374 „Бебреш“. В защитената зона се опазват естествени местообитания, зависими от хидрологичните особености на водните тела: *91EO (приоритетни за опазване) „Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior*“ и 92AO „Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*“. Предвид това е необходимо да бъде направена оценка и анализ на вероятните негативни въздействия върху

крайречните природни местообитания и да бъдат изяснени възможните изменения в характера на крайречните гори. Необходимо е да бъдат предложени алтернативни решения и/или компенсиращи мерки за възстановяване на засегнатите природни местообитания, като не се допуска разпространение на инвазивни видове растения.

2. Съгласно становище на БДУВДР с изх. № 1841/20.03.2014 г. инвестиционното предложение попада в зона за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 5 от Закона за водите – защитени територии и зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване.

III. Способността за асимилация на екосистемата в естествената околна среда:

1. Необходимо е да бъде направена подробна оценка и анализ на възможните негативни въздействия върху състоянието на сладководната екосистема, както и влиянието на задбаражното езеро върху микроклимата в района.
2. Реализацията на инвестиционното предложение ще засегне пряко местообитания на видове и техните популации от речната ихтиофауна, предмет на опазване в защитената зона, както и техния естествен миграционен поток по течението на реката: черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), обикновен щипок (*Cobitis taenia*), балканска кротушка (*Gobio kessleri*), евроейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), балкански щипок (*Sabanejewia aurata*), ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*), бисерна мида (*Unio crassus*). Ще бъде повлияна и способността за самовъзпроизводство и за поддържане на постоянна численост на засегнатите популации. Необходимо е да бъдат предложени алтернативни решения и/или компенсиращи мерки за възстановяване на засегнатите местообитания на видове и техните популации.
3. Ще бъдат засегнати пряко и местообитания на *видрата* (*Lutra lutra*), който е предмет на опазване в горепосочената защитена зона. Необходимо е да се направи оценка и анализ на възможните негативни въздействия върху местообитанията на този вид и неговите популации и да бъдат предложени алтернативни решения/мерки за възстановяване на засегнатите местообитания на вида.
4. При реализацията на инвестиционното предложение е възможно причиняване на негативни въздействия върху местообитанията на видовете и техните популации от сухоземната фауна, и може да доведе до намаляване на числеността им вследствие предизвиканото безпокойство на видовете, изразяващо се в увреждане на местообитания, отнемане на територии с хранителен ресурс и нарушаване на нормалния размножителен процес. Поради това е необходимо да бъде направена подробна характеристика на съществуващата в района фауна и подробен анализ и оценка за степента на засягането им. Необходимо е да бъдат предложени алтернативни решения и/или компенсиращи мерки за възстановяване на засегнатите местообитания на видове и техните популации.

IV. Характеристиките на потенциалните въздействия – териториален обхват, засегнато население, включително трансгранични въздействия, същност, големина, комплексност, вероятност, продължителност, честота и обратимост:

1. Очакваното въздействие може да бъде определено като постоянно и дълготрайно. Необходимо е да бъдат конкретизирани всички мерки, относно намаляване отрицателното въздействие върху екологичното състояние на повърхностното водно тяло при изграждане и експлоатация на централата.
2. Водите на река Малък Искър ще се променят от течащи към стоящи, поради което ще бъде повлияно състоянието на водните биоценози. Необходимо е да бъдат

разработени мерки, относно нормалното функциониране на екосистемите и за миграцията на рибите, в т.ч. да бъде избран и предложен конкретен вариант за рибен проход. Изборът на вариант за рибен проход да бъде ясно обоснован.

V. Обществен интерес към предложението за строителство, дейности или технологии:

Предвид разпоредбата на чл. 6, ал. 9 от Наредбата за ОВОС, възложителят е предоставил копие от информацията по Приложение № 2 към същата наредба на кмета на община Плевен (вх. № 6900-80/03.02.2014 г.) и кмета на с. Калугерово. В хода на процедурата по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС при извършено оповестяване на инвестиционното предложение през 2009 г. е получено и възражение и гражданска позиция на жители на с. Калугерово, община Плевен против построяване на ВЕЦ на река Малък Искър в района на с. Калугерово. Предвид това е необходимо да бъде отчетен обществения интерес към инвестиционното предложение.

На основание чл. 34, ал. 1 от Наредба за ОС, като неразделно приложение към доклада по ОВОС да се включи оценка на степента на въздействие на инвестиционното предложение върху защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000374 „Бибреш“. Във връзка с изискванията на чл. 2, ал. 3 от Наредба за ОВОС, докладът по оценка за степента на въздействие да бъде структуриран, съгласно чл. 23, ал. 2 от Наредба за ОС. При определянето на степента на въздействие да се използват критериите на чл. 22 от същата наредба, както бъдат спазени следните указания:

1. Да се предложат и оценят смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяването на инвестиционното предложение.
2. Да се предложат и оценят „алтернативни решения“ по смисъла на §3, т. 7 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за ОС.
3. Да се представи подробна информация относно използваните източници и методи на изследване и оценка, особено собствени полеви проучвания.
4. Да се приложи актуален картен материал на хартиен и магнитен носител, който да визуализира конкретните предвиждания на инвестиционното предложение спрямо защитени зони и техните „елементи“ по смисъла на §3, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за ОС.
5. При определянето на степента на въздействие на инвестиционното предложение да бъдат използвани количествени оценки за очакваните загуби или влошаване на състоянието на местообитанията (площ) и видовете (численост и плътност на популациите), предмет на опазване в защитените зони. Тези оценки трябва да бъдат разгледани в контекста на представеността на местообитанията/видовете в дадените защитени зони и в мрежата от защитени зони като цяло.

В рамките на общите изисквания по чл. 9 от Наредба за ОС, в колектива, разработващ оценката за степента на въздействие върху защитените зони, да бъдат включени експерти с компетентност ихтиология и ботаника – фитоценология.

Информация за предмета и целите на опазване на защитените зони може да бъде намерена на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите, на „Натура 2000“ в България – www.natura2000.moew.government.bg.

Настоящото решение се отнася само за конкретното заявено предложение и в посочения му капацитет.

Решението може да бъде обжалвано чрез Директора на Регионална инспекция по околната среда и водите – София в 14-дневен срок от съобщаването му пред Министъра на околната среда и водите или пред Административен съд – град София по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Дата 30.10.14г.

ИНЖ. ИРЕНА ПЕТКОВА

Директор на Регионална инспекция по околната среда и водите – София